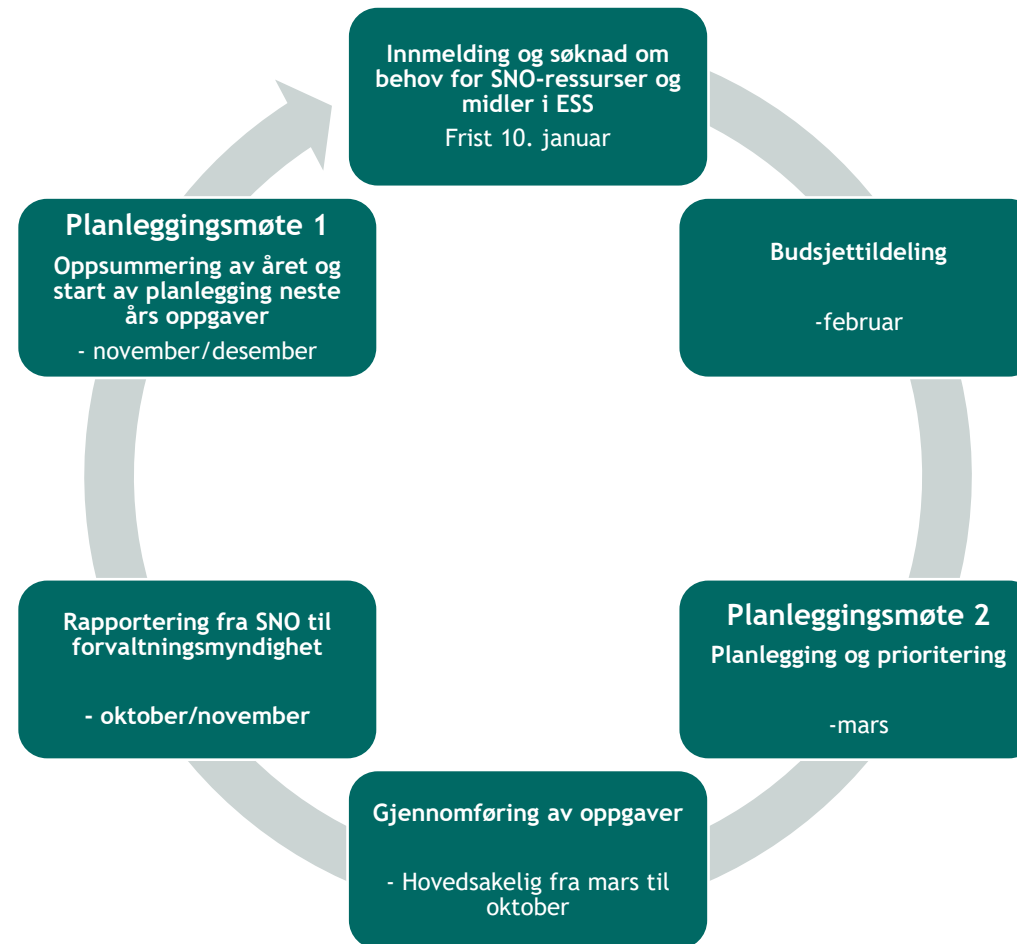

Årsrapport 2022 fra SNO til Nasjonalparkstyret for Forollhogna

- Berit Broen
- Seniorrådgiver, naturoppsyn

Årshjul for bestilling og samarbeid mellom forvaltningsmyndighet og SNO

Sentrale SNO-oppdrag

Verneområder:

- Restaurering av våtmark + andre naturtyper (Ressurspersoner hos SF og SNO)
- Prosjekt fremmede treslag- over i 2021, men rammeavtalen fortsetter ut 2022 (+1+1 år)
+ nasjonal ressursperson i Vestland (Stein Byrkjeland)
- Oppfølging av bevaringsmål (effektmål)

Andre oppgaver som i stor grad foregår i verneområder:

- Egne overvåkingsprogrammer for arter som kongeørn, hubro, fjellrev
- Mink
- Rovvilt
- Lakseoppsyn
- CWD (Hardangervidda vil kreve en del ressurser dersom det vedtas statlig felling)

SNO lokalt:

Berit Broen, SNO-Støren

Erik Ydse, SNO-Opvdal

Tom Johansen, SNO-Røros

Kristin Lund Austvik, SNO-Røros

I tillegg er det kjøpt tjenester av:

Ingebrigt Storli, Kvikne utmarksråd

Kristin Lund Austvik, Kvikne utmarksråd

Øyvind Lønnebotn, Kvikne utmarksråd

Ståle Solem, Fjellstyrene i Midtre Gauldal

Geir Morten Granmo, Fjellstyrene i Holtålen

Petter Almås, Fjellstyrene i Holtålen

SNOs rolle i verneområdeforvaltningen

- Føre oppsyn med aktivitet og naturtilstand
- Følge opp avtalte tiltak
- Bidra på forvaltningens møter, befaringer og gi faglige innspill til planarbeid når ønskelig
- Løpende dialog med forvaltningsmyndighet etter behov
- Kjerneoppgaver knyttet til kontroll og tilsyn skal ha prioritet foran bestilling om tiltak ved kapasitetsproblemer

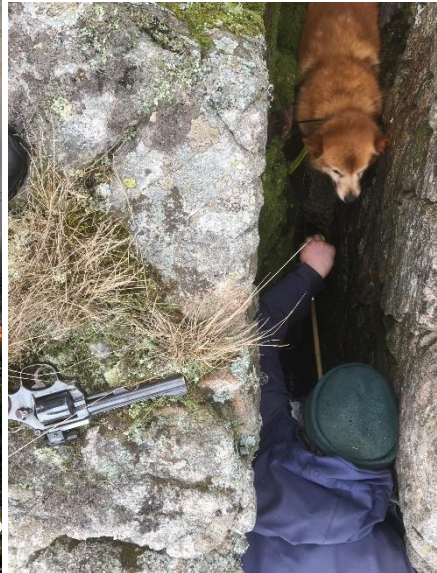
Kompetansemiljø for skjøtsel og tilrettelegging, inkl naturrestaurering

Ut fra kompetanse og kapasitet kan SNO bistå med:

- Planlegging
- Veiledning
- Gjennomføring
- Tilsyn

Kompetanseheving - på kurs i naturvern

Naturrestaurering

Gjennomføring av skjøtsel

Info-punkt Svartsjøen

Tilsyn med tiltak gjennomført av entrepenører

SNO kan føre tilsyn med skjøtsels- og tilretteleggingstiltak i regi av forvaltningsmyndigheten

Planer for skjøtsels- og tilretteleggingstiltak må ha etterprøvbare vilkår for arbeidet (metode, materialvalg, omfang, opprydding, tidspunkt for gjennomføring mm)

Rapporteres som oppdrag i verneområdeloggen

Info-punkt Storbekkøya

Siste rest av krypfuru Synnerdalen

Uttak av edelgran i Grøntjønnan NR

Fremmede treslag

Forvaltningsmyndighet kan søke om midler til bruk av bekjemping av fremmede arter både i verneområder (1420.31) og utenfor verneområder (1420.21), der forekomstene kan ses i sammenheng og bør bekjempes samtidig.

SNO deltok i lag med tjenesteleverandør Kvikne utmarksråd i jobben med å fjerne edelgran i Grøntjønnan NR. Mer jobb gjenstår.

Ledalen: effektmåling på restaurering av myr

Registreringene legges i NatReg

Bevaringsmål

- Det legges stor vekt på effektmåling av tiltak, og direktoratet oppfordrer forvaltningsmyndigheten til å etablere bevaringsmål i NatStat før tiltak gjennomføres. Dette gjøres i samarbeid med SNO dersom de skal stå for oppfølgingen
- Registreringene legges inn i NatReg
- Regionalt fagansvarlig i SNO Trøndelag er Kristin Lund Austvik
- Forvaltere og SNO kom i gang med oppdraget i år!

Annet
oppdrukkende..

Kontroll i verneområder – Sentral bestilling

- Kontroll og forebyggende arbeid
- Stikkprøver på avslag
- Tips som vurderes å være i strid med vernebestemmelsene
- Oppsyn i områder med ferdselsrestriksjoner
- Kontroll av motorferdsel sommer/vinter

Motorferdsel i utmark – Sentral bestilling

- Generelt høy prioritet på temaet
- Verneområder og andre sårbare naturområder viktig
- Kjente problemområder og tips

Spør etter lovlig kjøring med ATV i NP i forbindelse med leteaksjon.

Merkevaren Norges nasjonalparker

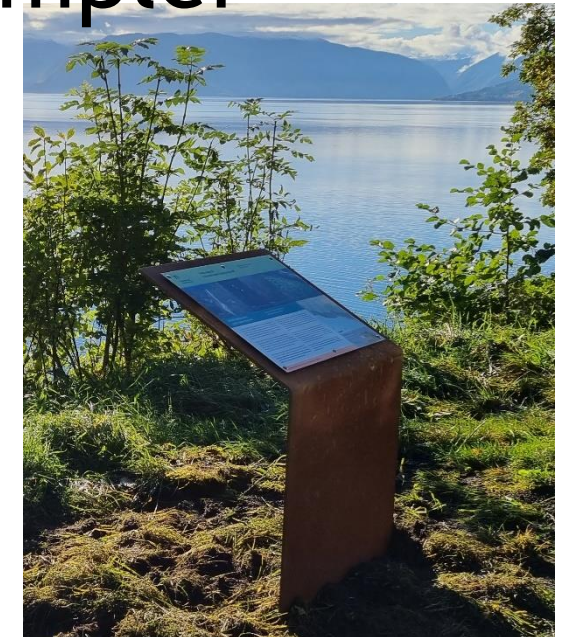
- Merkevaregruppa i Mdir ønsker eksempler fra både gode og mindre heldige eksempler fra bruk av merkevaren
- Entreprenør skal fundamentere og stå for oppsett av tunge tavler, samt kunne påta seg tilsyn med materialtretthet
- Sjekk Designmanual for Norges nasjonalparker

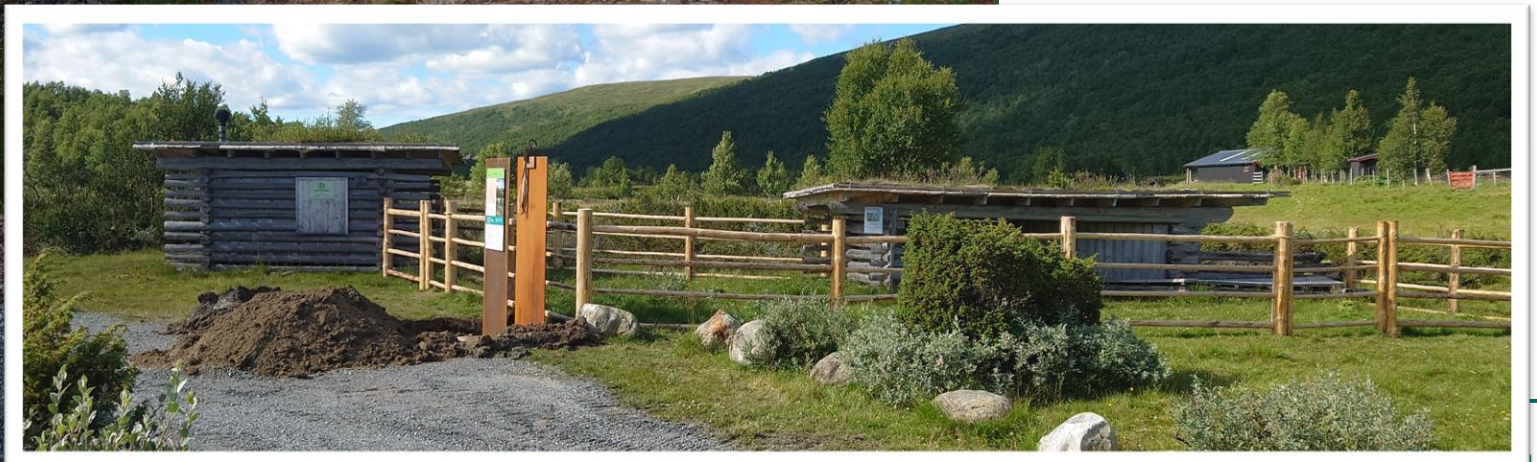
Portalen ved Storbekkøya

Eksempler

Merkevare kommer på plass i Forollhogna...

Ferdselstellere

Eventuell bestilling av ferdselstellere gjøres i ESS, samt i innmelding av SNO-ressurs
Må begrunnes! Før opp kr 1 i kostnadsfeltet

Ble stolpe for telleren Forollhogna sør

Ny teller: i naturstien ved Svartsjøen

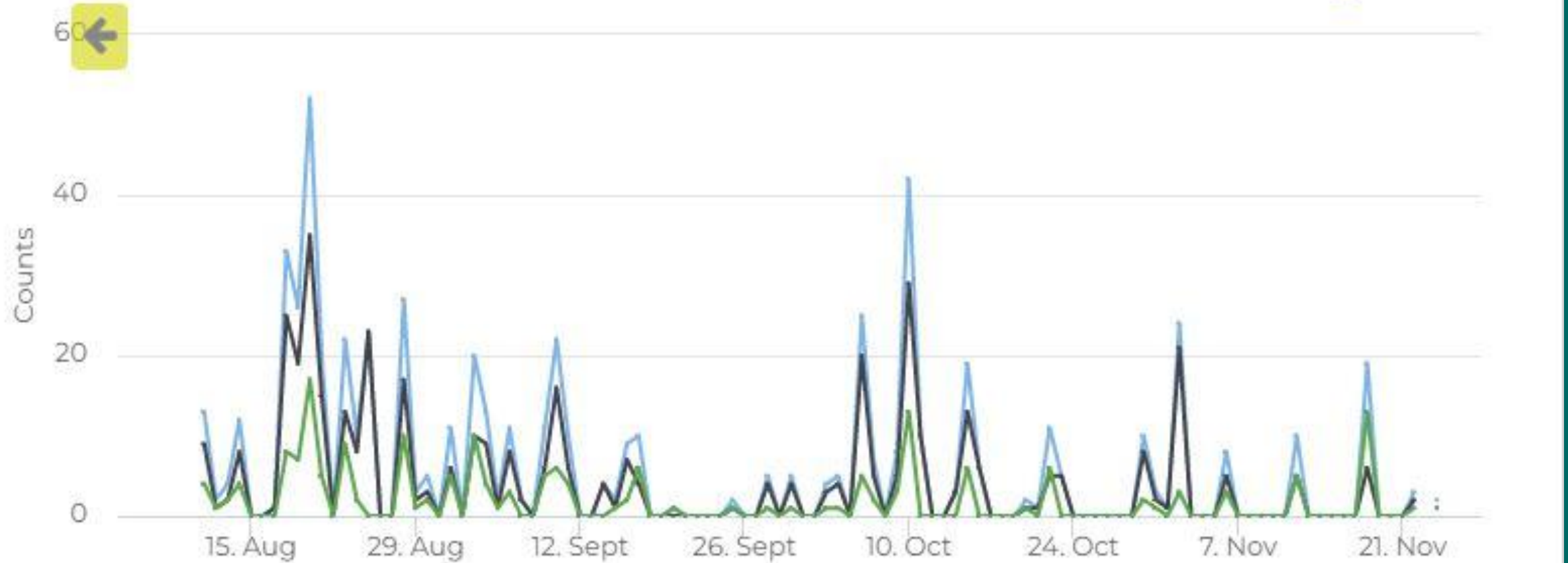
Data fra tellerne: Svartsjøen 621 passeringer

Daily traffic ↗

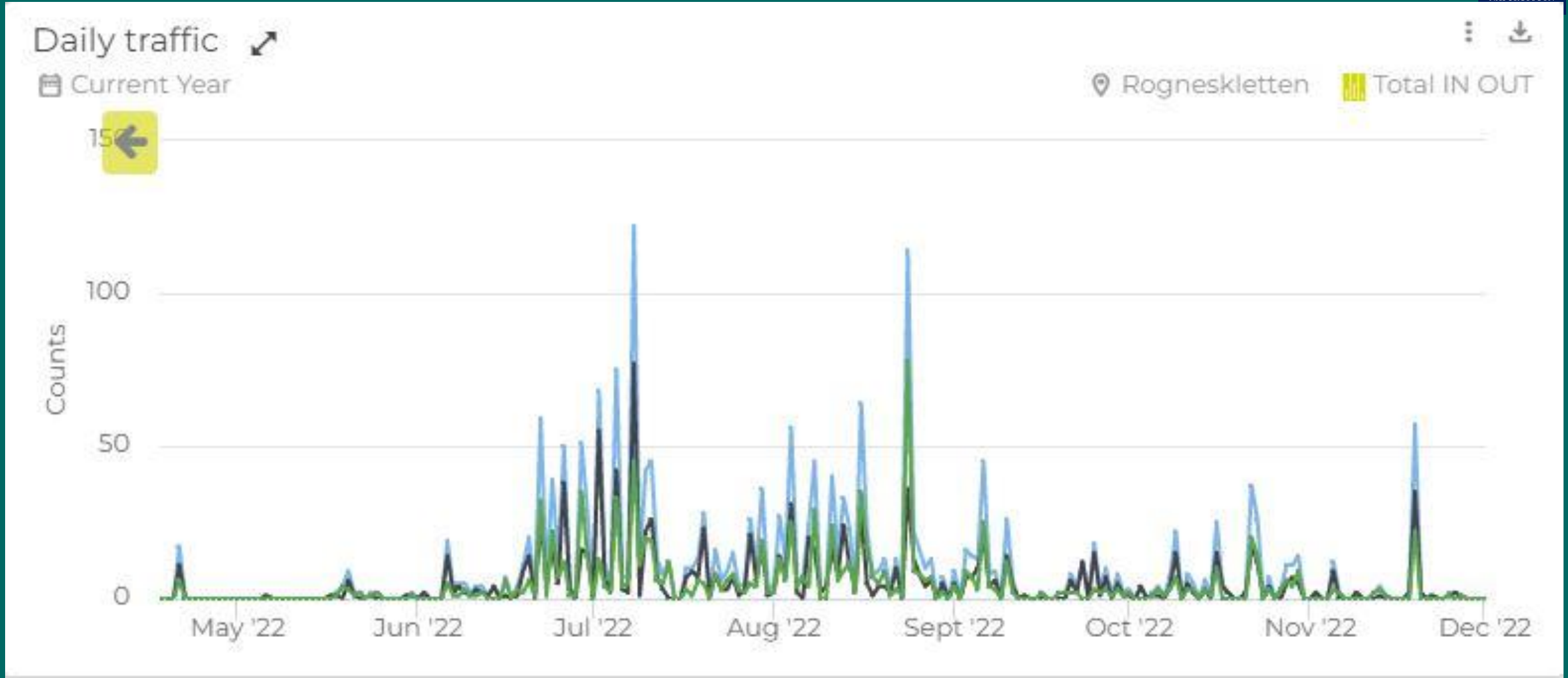
Current Year

Svartsjøen

Total IN OUT

Rogneskletten, 2263 passeringer

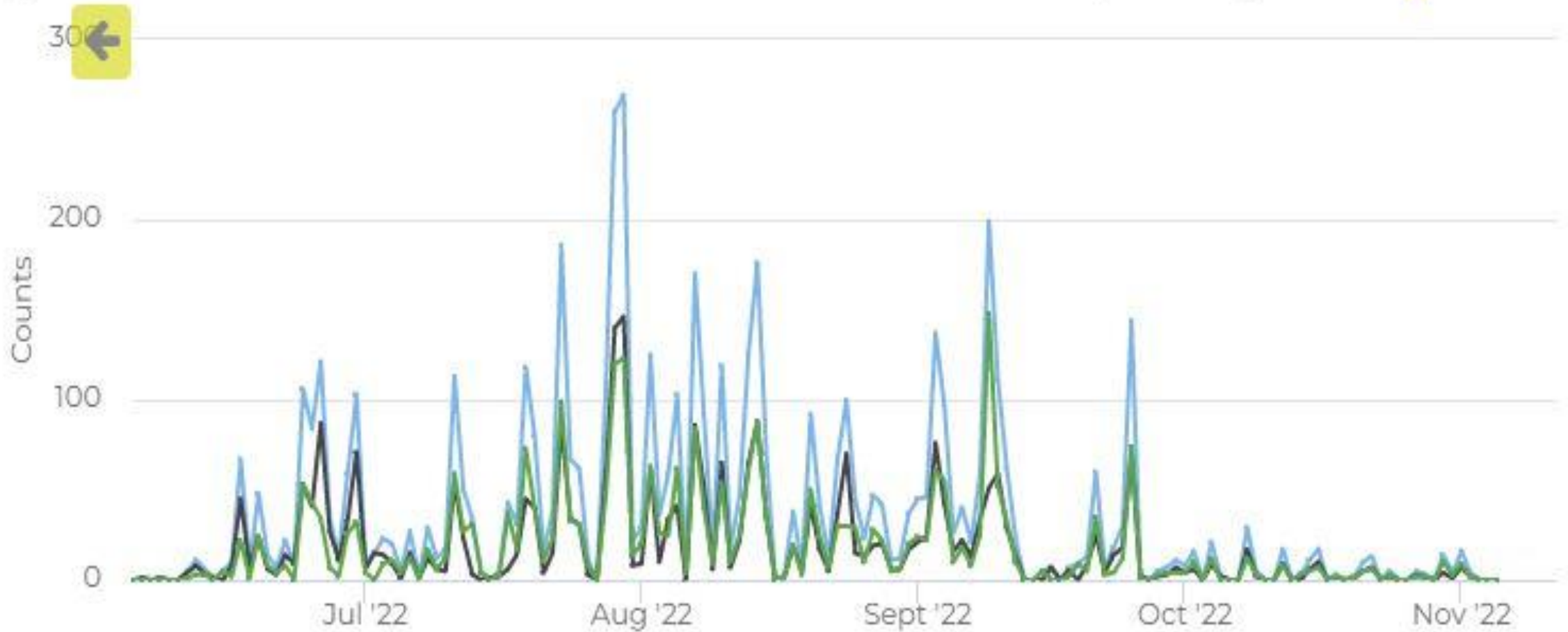
Forollhogna nord: 5578 passeringer

Daily traffic ↗

Current Year

Forollhogna nord

Total IN OUT

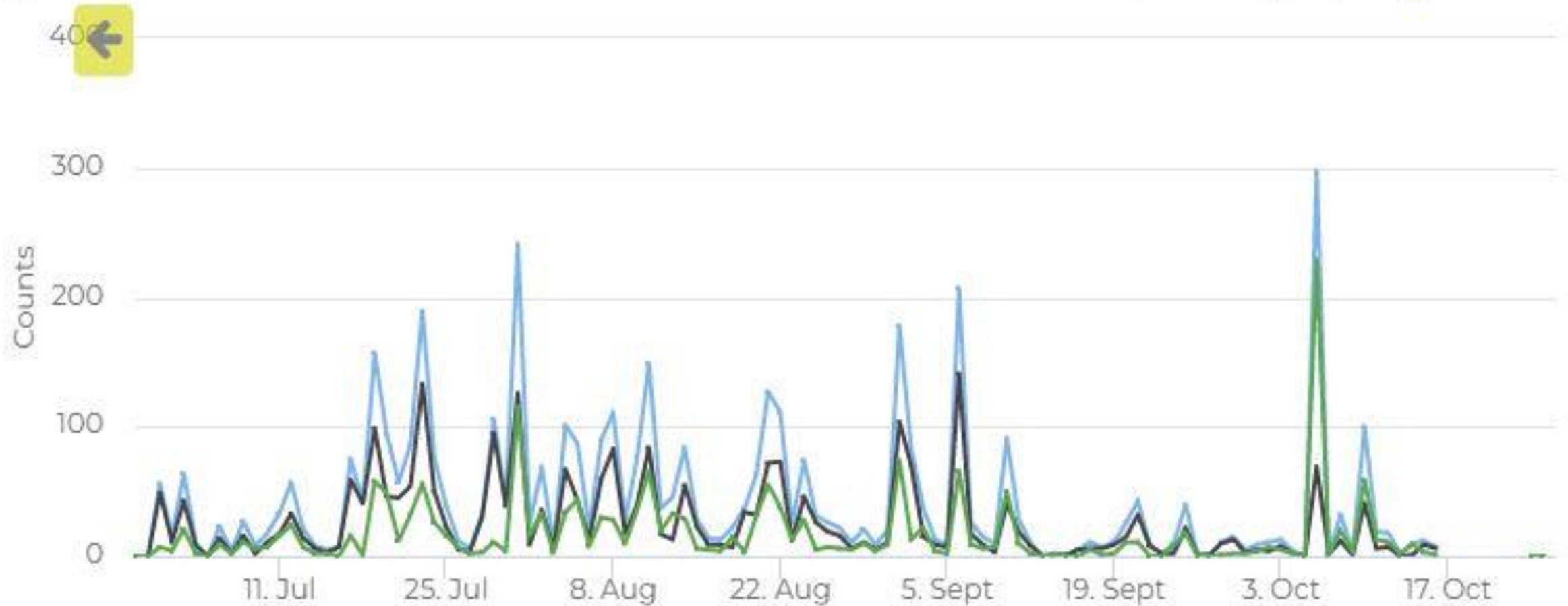
Forollhogna sør: 4661 passeringer

Daily traffic ↗

📅 Current Year

📍 Forollhogna sør

📊 Total IN OUT

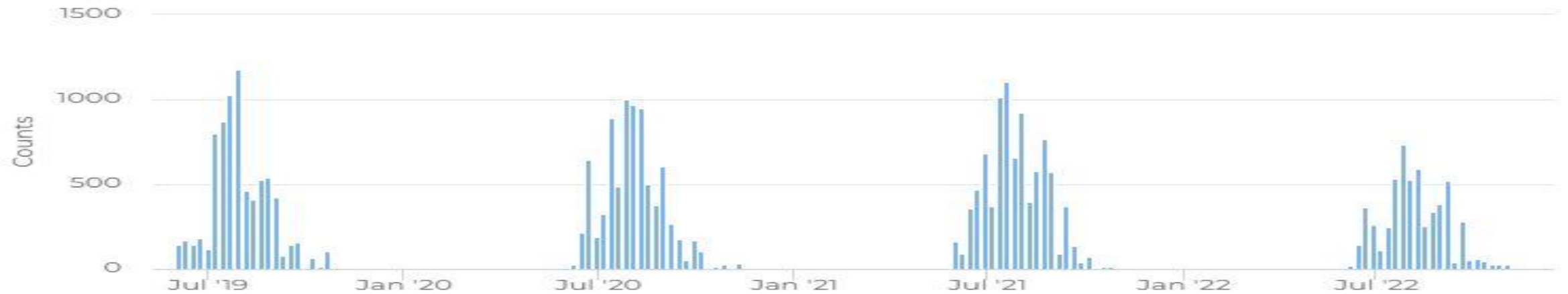

Tellerne Forollhogna nord og sør

Weekly traffic ↗

01.06.2019 00:00 → 03.12.2022 18:59

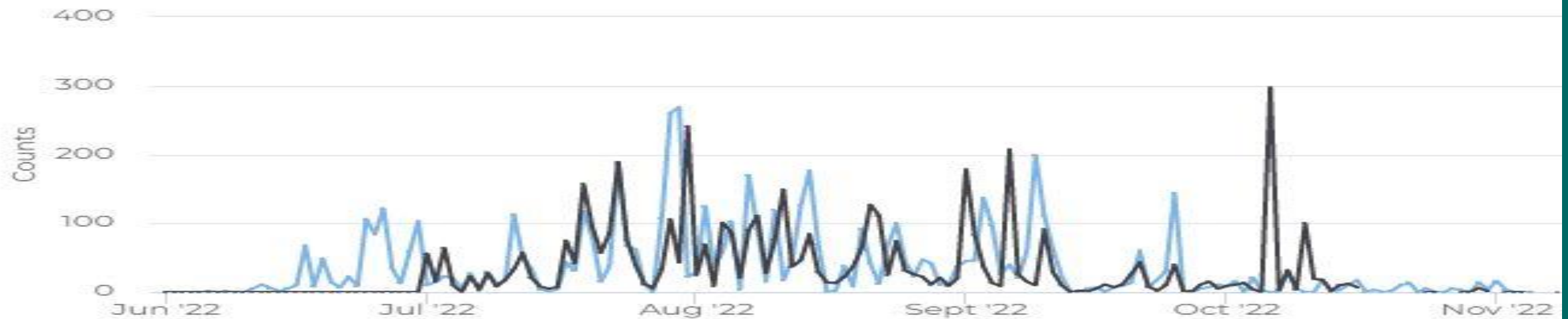
Forollhogna nord

Forollhogna nord blå og sør svart ↗

01.06.2022 → 30.11.2022

Forollhogna sør

Telledata tre siste år

01.01.2022 → 04.12.2022

Forollhogna nord Forollhogna sør Rogneskletten Svartsjøen

Site	Total ▼	Daily Average	Average week days	Average weekend traffic	Daily Median	Peak Day	Peak Count	Peak day of the week
Forollhogna nord	5,578	18	15	25	0	Sat 30th Jul 2022	269	Saturd
Forollhogna sør	4,661	15	16	13	0	Thu 6th Oct 2022	297	Thursd
Rogneskletten	2,263	7	6	8	1	Fri 8th Jul 2022	122	Saturd
Svartsjøen	621	6	5	8	1	Sat 20th Aug 2022	52	Saturd

01.01.2021 → 04.12.2021

Forollhogna nord Forollhogna sør Rogneskletten Svartsjøen

Site	Total ▼	Daily Average	Average week days	Average weekend traffic	Daily Median	Peak Day	Peak Count	Peak day of the week
Forollhogna nord	8,881	26	23	34	0	Sun 22nd Aug 2021	347	Saturd
Forollhogna sør	3,881	18	16	23	0	Fri 16th Jul 2021	279	Frid
Rogneskletten	2,485	14	11	21	1	Fri 24th Sep 2021	300	Saturd

01.01.2020 → 04.12.2020

Forollhogna nord Forollhogna sør Rogneskletten Svartsjøen

Site ▲	Total ▼	Daily Average	Average week days	Average weekend traffic	Daily Median	Peak Day	Peak Count	Peak day of the week
Forollhogna nord	8,027	24	18	38	0	Sat 1st Aug 2020	359	Saturd
Forollhogna sør	3,350	49	40	67	19	Wed 29th Jul 2020	402	Saturd

Skjøtsel

SNO står for slått i deler av Blåola slåttemråde.
-tre år til neste slått i disse områdene

skjøtsel forts.

SNO ved tjenestekjøp av Fjelloppsynet i Holtålen har fulgt opp rydding av Gaarevollan/Fremmervollen i Ledalen LVO

Restaurering av steinklopper I Vangrøftdalen

SNO sin «Stiskulen» kom med steinbyggerkompetanse, og arbeidet fortsetter i 2023

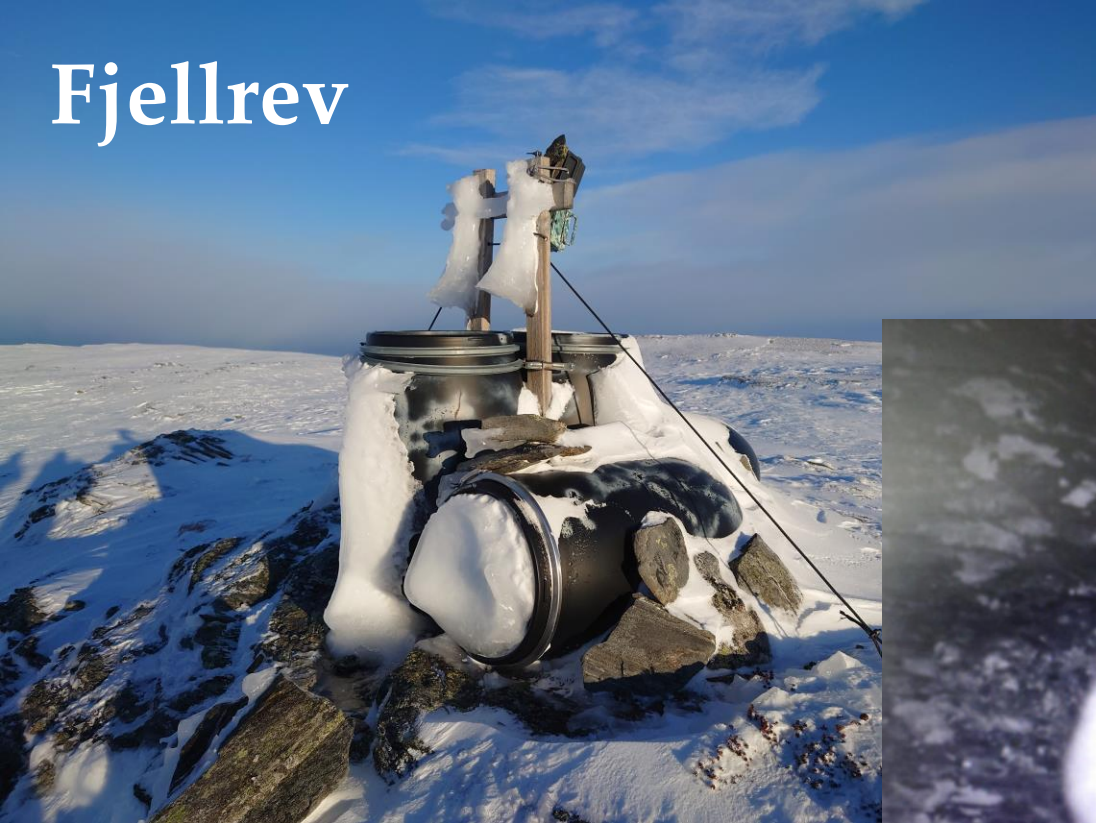
Villrein

Oppsyn og dokumentasjon av villreinens bruk av området; spesielt i randsonene og i ekstra sårbare tider av året

Fjellrev

- Kun ett besøk av fjellrev på foringsautomat
- Rekord i antall vellykkede ynglinger ellers i landet

Overvåking med viltkamera ved hi som er tatt i bruk: - denne hadde feil farge!

Jerv; sporing for å samle DNA og status ynglelokaliteter

Rovviltkontakter og SNO samler data både i og utenfor verneområdene.

Kulturminner

Rapporteres til
Fylkeskommunen og
Sameting for
verifisering og
eventuelt innlegging i
Riksantikvarens base
«Askeladden»

Naturrestaureringens tiår 2021-2030

Miljødirektoratet satsing pr i dag

- Strategisk plan for restaurering av vassdrag
 - Tverrsektoriell direktoratsgruppe for vannforskriften
- Plan for restaurering av marin natur
 - Foreløpig forslag fra Miljødirektoratet
- Restaurering av truet, terrestrisk natur
 - Miljødirektoratets plan med konkrete forslag
- Plan for restaurering av våtmark (inklusive myr)
 - Miljødirektoratet sammen med Landbruks- og matdirektoratet (2016-2020, 2021-2025)
- Nasjonal naturrestaureringskonferanse i 2023

SNOs bruk av droner

SNO har 1-2 godkjente (A3) dronepiloter for verneområdearbeid i hvert fylke

Brukes ved bestilling fra forvaltningsmyndigheten

Ellers bruker SNO droner i forbindelse med:

- Myr- og annen naturrestaurering
- Bekjemping av fremmede treslag
- Motorferdsel - kartlegging av kjørespor
- Uttesting på jerveregistrering i 4 fylker; Nordland, Trøndelag, Møre & Romsdal og Innlandet
- Av HMS-hensyn eller der det er ressursbesparende

Husk

10 januar er frist for:

- søknad om 31-midler (i ESS)
- innmelding av behov for SNO-ressurs (postmottak@miljodir.no)
- Forvaltningsmyndigheten skal primært være økonomisk ansvarlig for tiltak, dersom ikke særlige forhold tilsier at SNO etter avtale bør være det, for eksempel for uttak av mink

NaturOppdrag

– verktøy for å:

- Bestille og rapportere gjennomførte **oppdrag** i felt
- Enkelt følge opp **installasjoner**
- Notere **feltobservasjoner**, der de skjer/oppdages

NaturOppdrag: første brukbar versjon

Miljødirektoratet

Søk Tore Opdahl

Oversikt Verneområder Behov Oppdrag 2 Observasjoner 1 Installasjoner Kart

Oversikt

Oppdrag til godkjenning

Ingenting å vise

Oppdrag til utføring

Tittel	Verneområde	Bestiller	Frist
sjekk om dronebruk fortsetter	Skåland	Tore Opdahl	

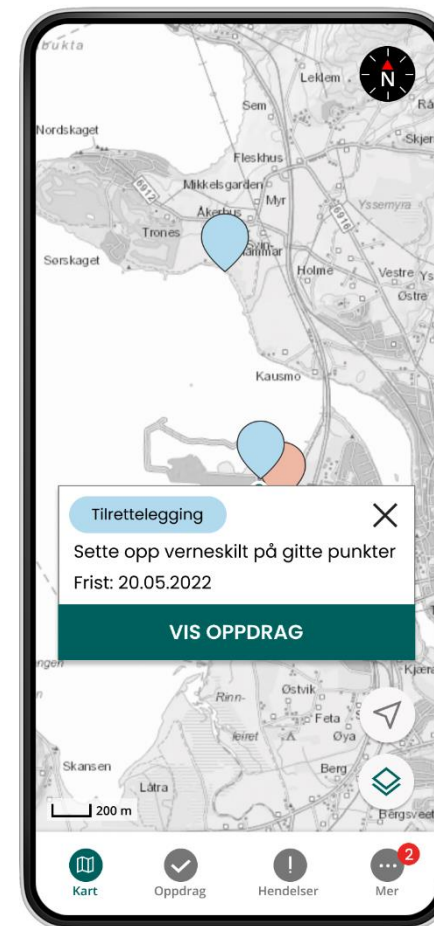
Observasjoner til behandling

Tittel	Verneområde	Registrert av	Registrert
Orrfugl drept av kraftlinje	Ørin	Tore Opdahl	15.11.2022
something something	Blåfjell	Kenneth Aamodt	14.11.2022
Ulovlig jakttårn satt opp	Blåfjell	Kenneth Aamodt	08.11.2022
Kjæreskader	Blåfjell	Vegard Ankarstrand	08.11.2022
Dype spor etter beltevogn	Stabbursdalen	Espen Linløkken	08.11.2022

Stort kart

Nettside (webløsning):

- Definere hva som trengs
- Detaljere Behov gjennom Oppdrag
- Få oversikt om «egne ting» (MinSide)

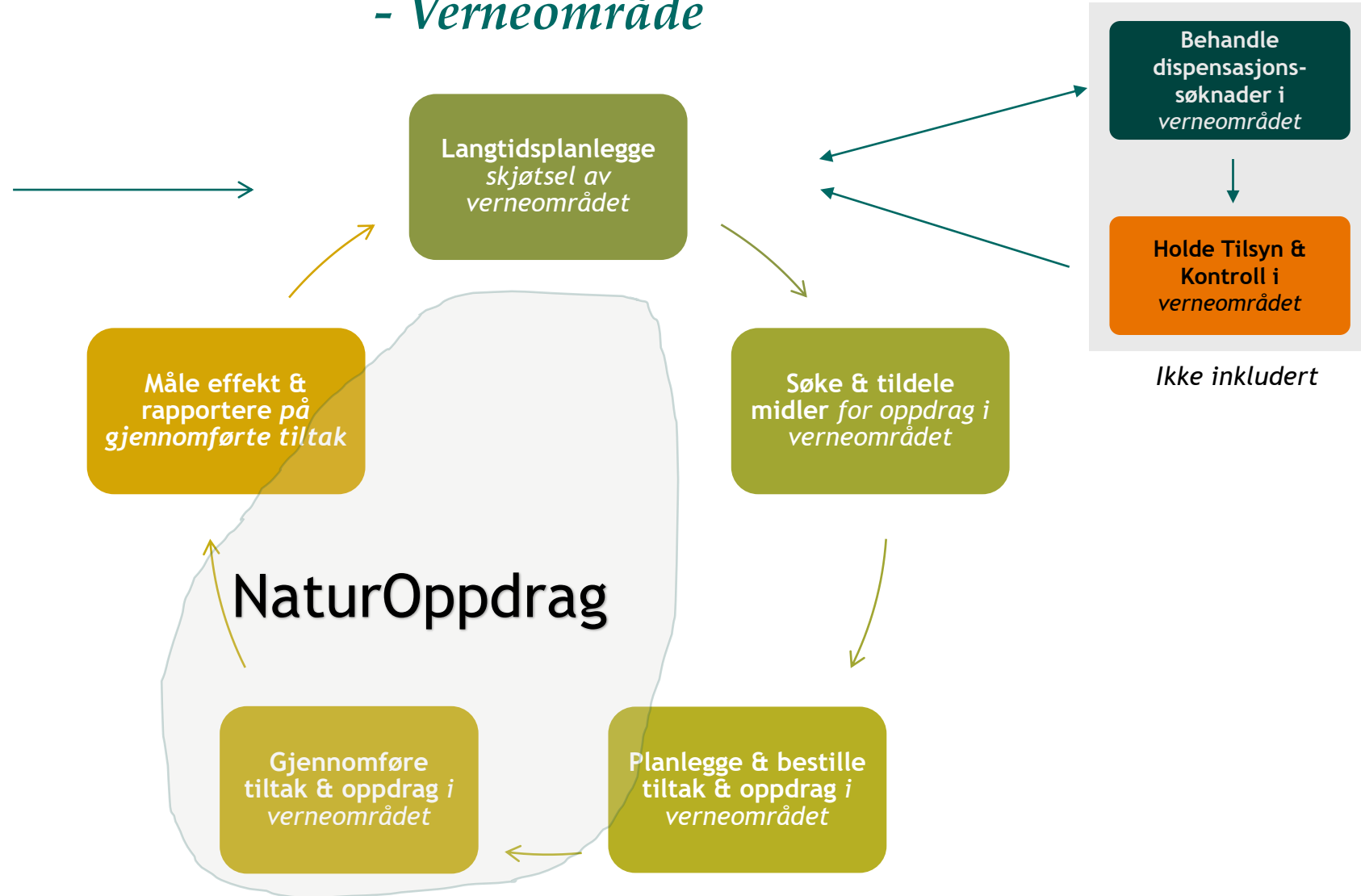
Mobilapp:

- Feltverktøy
- Utføre **Oppdrag**
- Følge opp **Installasjon**
- Notere **Observasjon**
- Off-line
- iOS og Android
- Gode kart

Arbeidsprosesser

- Verneområde

Utrede & beslutte
verneområder

Ny arbeidsflyt for å forvalte verneområder

- Planlegge:
 - Langsiktig - eks. forvaltningsplaner
 - Årlig - eks tiltaksplaner
- Budsjett, økonomi tildeling
- Utføre oppgaver og tiltak
- Rapportere, og revidere